

GÜNLÜDÜR

04 Ekim 2017

Sayı : 64272063-610-26672
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-10008)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : a) TBMM Başkanlığının 30.12.2016 tarihli ve KAN.KAR.BŞK.43452547-120.07-7/10008-75389 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 05.01.2017 tarihli ve 31853594-610-2-2361-86 sayılı yazısı.

Manisa Milletvekili Sayın Mazlum NURLU' nun Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına tarafımca cevaplandırılmasını tensip ettikleri, 7/10008 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Berat ALBAYRAK
Bakan

Ek :7-10008 Esas Numaralı Önerge Cevabı (2 sayfa)

Dağıtım:

Gereği:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı »
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığına

Bilgi:

Başbakanlık » Kanunlar ve Kararlar Genel
Müdürlüğüne

Sorular 1, 2, 3:

Yaz saati uygulamasının devam etmesi nedeniyle yaşanan sorunlar giderek artmaktadır. Özellikle öğrencilerin karanlıkta okula gitmesi ve derslerin erken saate başlaması eğitimi olumsuz etkilemektedir.

Bakanlar kurulu kararında belirtilen gün ışığından daha fazla yararlanmak amacıyla tüm yurttaki yaz saati uygulanmasına kalıcı olarak devam edilmesi birçok sorunu beraberinde getirmiştir. Çünkü gün ışığından daha fazla yararlanılmadığı gibi çalışanlar öğrenciler karanlıkta yollara düşmek zorunda kalmaktadır. Bu kış aylarında herkesin can güvenliği tehlikeye atılmaktadır.

26-45. Meridyenler üzerinde yer alan Türkiye, başlangıç meridyenine göre GMT +2 saat dilimindedir. Yerel saatimiz Kocaeli'nden geçen 30. Meridyene göre belirlenmektedir. Yaz saati uygulaması ile saatler ülkenin en doğu ucu 45. meridyene yani GMT +3 dilimine kaymaktadır.

Saatın bu şekilde sabitlenmesi Avrupa'dan bir saat uzaklaşmamız anlamına gelmektedir.

Türkiye'de normalde yerel saat, kış saati uygulamasıdır. Yaz saati uygulaması ek bir uygulama olup 1972 yılında başlatılmıştır. Saatlerin normale dönmesi gerekirken, ek bir uygulama olan yaz saati uygulaması sabitlenmesi anlamak mümkün değildir.

Kaldı ki; yaz saati uygulaması nedeniyle Suudi Arabistan ile aynı saat dilimine getirilmemiz ve saatlerin bu şekilde sabitlenmesi de ayrı bir tartışma konusudur. Bu durum yüzünü batıya dönmüş Türkiye için olumsuzluk yaratmaktadır. Özellikle ticari alanda, para alışverişlerinde ve ulaşım sektöründe sıkıntı yaşanmaktadır.

Yılda iki kez yapılan saat değişikliği uygulamasının halk üzerinde olumsuz etkileri olduğu bazı bilim insanlarınca belirtilmesine rağmen, saatlerin yaz aylarına göre sabitlenmesi toplumun psikolojisini tamamen bozmuştur. Bunlara göre;

-Toplumda rahatsızlık yaratan yaz saati uygulanmasına kış aylarında devam etme kararından vazgeçilmesi için çalışma yapacak mısınız?

-Yaz saati uygulamasına ne zaman son verilecektir?

-Bu karar alınırken Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına sunulan bir projeden bahsedilmektedir. Başka üniversitelerden ve konunun uzmanı akademisyenlerden farklı görüşler var mıdır? Bunlar neden dikkate alınmamıştır?

Cevaplar 1, 2, 3:

Yaz saati uygulamasının etkilerinin bilimsel olarak incelenmesi ve raporlanması amacıyla Bakanlığımız koordinatörlüğünde, İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) tarafından bilimsel bir çalışma gerçekleştirilmiştir.

Bahse konu bilimsel araştırma sonuçları yaz saati uygulamasının enerji tüketimine etkisi ile psikolojik/sosyolojik etkilerinin incelenmesi olarak iki kısımda ele alınmıştır. Bilimsel araştırma sonuçları, ülkemizin jeopolitik konumu ile doğusu ve batısı arasındaki doğal saat farkları da dikkate alındığında uygulanmakta olan saat diliminin sürekli GMT+3'e geçirilmesinden elde edilecek enerji verimliliği kazanımları (yıllık bazda aydınlanma süreleri, gün ışığı kullanımı vb. dâhil olmak üzere) ile psikolojik/sosyolojik etkilerin (saat değişimlerinin getirdiği kaygı, stres, depresyon) yaratacağı olumsuzlukların da azaltılmasına katkı sağlayacağını göstermektedir.

Bilindiği üzere 30 Ekim tarihinden itibaren kış saati uygulamasına geçilmeyerek yaz saati uygulaması etkilerinin görüldüğü dönem başlamıştır. Kısa süreli veriler üzerinden yapılan analiz tasarruf açısından olumlu olmakla birlikte veri miktarı, çeşidi, istatistiksel karşılaştırılabilirlik yöntemleri geliştirilerek daha detaylı çalışma yapılmasına devam edilmektedir. Bununla birlikte, 8:00-17:00, 8:30-17:30, 9:00-18:00 mesai saatleri için ayrı ayrı 81 il için çalışma yapılmış, yaz saati uygulamasının toplam aydınlık süresini artırdığı tespit edilmiştir. Diğer yandan enerji tasarrufuna dair de analizler önce /sonra analizi şeklinde

**MANİSA MİLLETVEKİLİ SAYIN MAZLUM NURLU'NUN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/10008)**

yapılmaktadır. Bu çalışmalarda da elektrik tüketiminde İstanbul Teknik Üniversitesi'nin raporunda yer alan tasarruf hesaplamalarına uygun olarak olumlu etkisi gözlemlenmektedir.

Yaz saatinin tüm yıl boyunca uygulanmasıyla akşam mesai ve okul çıkışlarına denk gelen karanlık zaman dilimi azaltılmış ancak oluşan karanlık, batı illerimizde sabah saatlerini kısmen etkilemiştir. Diğer yandan kış saati uygulamasının yapıldığı geçtiğimiz yıllarda yine 7:30 ve öncesi evden ayrılmak durumunda kalan öğrenciler karanlıkta yola çıkmakta, ayrıca 16:00 ve sonrasında karanlıkta dönmekte idi. Yaz saati uygulaması ile çocukların karanlıkta yolculuk etmesi en azından akşam saatlerinde engellenmiş olmaktadır. Dolayısıyla konunun etraflıca analiz edilmesi ilgili kurum ve kuruluşlarca, varsa oluşan risk analizlerine göre ek önlemler alınması gerekmektedir. Bunun yanı sıra; Bakanlığımızca ilgili tüm kurum ve kuruluşlara söz konusu uygulamanın etkisi nedeniyle oluşabilecek önlemlerin kurum ve kuruluşların kendi görev ve sorumluluk alanları içerisinde alınmasına dönük resmi bilgilendirme yapılmıştır.

Bilgi edinme vb. her türlü gelen talep, öneri, şikâyet kayıt altına alarak cevaplanmaktadır. Uzun yıllardır devrede olan uygulamada vatandaşlarımızdan, kurum ve kuruluşlardan gelen talepler sistematik olarak takip edilmektedir. Yaz saati uygulamalarına dair gelen talepler içerisinde kış saati uygulamasına dönmek, uygulamaya dair bilgi talebi, memnuniyet, sabah saatlerinde ikili öğretimde okulların erken başlaması nedeniyle sabah erken karanlığında başlaması gibi konular iletilen başlıca konular arasında yer almaktadır. Diğer yandan, vatandaşlarımızın söz konusu uygulama hakkında memnuniyet ve uygulamanın devamı niteliğinde talep dilekçelerinin de alınmakta olduğu da bilinmelidir.

Bakanlar Kurulu Kararı ile ülkemizde yaz saati uygulamasının yıl boyunca uygulanmasına geçilmiş olup, uygulamanın etkileri yakından izlenmekle birlikte bu aşamada saat uygulamasının yeniden değiştirilmesine yönelik alınmış herhangi bir karar veya bu yönde yapılan herhangi bir hazırlık bulunmamaktadır.